

עפ"ג 13468/02/17 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר קאן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

11 יוני 2017

עפ"ג 13468-02-17 מדינת ישראל נ' קאן

לפני:

כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד כבוד השופטת דנה מרשק מרום כבוד השופטת נאוה בכור
המערערת מדינת ישראל

נגד

אלכסנדר קאן

המשיב

נוכחים:

ב"כ המערערת - עו"ד קלר

המשיב ובאת כוחו עו"ד שלזינגר

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

1. לפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום ברחובות בת.פ. 21165-03-16, מיום 18.7.2016, שניתן לאחר שהמערער הודה בכתב אישום מתוקן והורשע בעבירה של החזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
ביום 2.1.2017, ביטל בית משפט קמא את הרשעת המשיב והשית עליו של"צ בהיקף של 180 שעות.
2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 24.10.2015, סמוך לשעה 03:40 לפנות בוקר, החזיק המשיב בתיק גב שנשא עמו סכין מתקבעת שאורך להבה 10 ס"מ, שתמונתה הוצגה בפני בית משפט קמא ובפנינו.
3. מתסקיר שרות המבחן שהוגש לגבי המשיב עולה שהוא בן 26, רווק, יליד רוסיה, שמתגורר בשנה וחצי האחרונות עם בת זוגו. המשיב שירת שרות צבאי מלא כנהג, עבד כ - 3 שנים כנהג משלוחים ובחצי השנה קודם לעריכת התסקיר (21.12.2016), עבד כנהג בחברת קוקה-קולה.
עמוד 1

שרות המבחן התרשם שמדובר בבחור מתפקד, שהחזקת הסכין לא מאפיינת את התנהגותו, ובהתייחסותו לעבירה סיפר כי ברקע להחזקת הסכין ויכוח קולני בינו לבת זוגו, כאשר שניהם אחרי צריכה אלכוהול והשכנים שהוטרדו מהרעש הזמינו את המשטרה, שערכה חיפוש בכליו של המשיב ותפסה את הסכין.

המשיב סיפר לקצין המבחן כי הוא מחזיק בסכין על רקע עבודתו כנהג באזורים מתוחים מבחינה ביטחונית ולצורך הגנה עצמית, והסכין מגבירה את תחושת הביטחון שלו, והוא לא השתמש בה ולא התכוון להשתמש בה.

שרות המבחן התרשם כי המשיב מבין בדיעבד את הפסול בהחזקת הסכין, ולא התרשם מקיום בעיית התמכרות לאלכוהול המצריכה טיפול.

שרות המבחן העריך שעונש חינוכי יקטין את הסיכון להישנות ביצוע העבירות על-ידי המשיב, והמליץ להטיל עליו של"צ שכן מאסר, ולו בעבודות שרות, יפגע במאמציו על מנת לשמור על תפקוד תקין.

באשר לביטול ההרשעה, המליץ שרות המבחן לעשות כן לאור עברו הנקי של המשיב, היותו צעיר חיובי ומתפקד, שמוכן לשאת בתוצאות מעכשיו על-ידי ביצוע השל"צ וכדי להימנע מפגיעה עתידית בשיקומו ובפרנסתו.

4. בית משפט קמא קבע כי לאור נסיבות החזקת הסכין, והיותו המשיב לא יצא מהבית באופן מכוון והכניס את הסכין לתרמילו, אלא יצא מהבית על רקע מריבה בינו לבין בת זוגו והתרמיל הוא תיק העבודה שלו, הרי שרק באופן אגבי הייתה בו סכין.

5. בית משפט קמא קיבל את הסברו של המשיב לפיו מדובר בסכין לצרכי עבודה, וקבע שהמשיב מבין את חומרת מעשהו ולא יחזור עליו בעתיד, ולמרות שהנסיבות לא נכללות בכתב האישום המתוקן, קיבל בית משפט קמא את הסברו של המשיב כאמין.

6. בית משפט קמא התייחס לגילו הצעיר של המשיב, לעברו הנקי ולתסקיר החיובי כפי שהובא לעיל, וקבע כי גם אם לא הוצג בפניו נזק קונקרטי לגבי השפעת ההרשעה על עתידו של המשיב, קיימת סבירות גבוהה שבעתיד הרשעה תפגע בשיקומו, בדרך של פרנסה או לימוד.

7. המערערת טוענת בהודעת הערעור ובטיעוני בא כוחה בפנינו, כי שגה בית משפט קמא כשביטל את הרשעת המשיב מבלי שהתקיימו שני התנאים המצדיקים על פי פסיקה הליך של ביטול הרשעה, דהיינו שסוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, וכן כי על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום המשיב.

8. באשר לפגיעה בשיקומו של המשיב, טוענת המערערת כי המשיב לא הוכיח בפני בית משפט קמא ובפנינו שייגרם לו נזק ממשי באם יורשע, ולא די בנימוק של סברה בלבד לגבי פגיעה עתידית אפשרית

כדי להצדיק את ביטול ההרשעה.

לטענת ב"כ המערערת, בית משפט קמא שגה כשהעדיף את האינטרס הפרטי של המשיב על פני האינטרס הציבורי והתעלם ממגמת ההחמרה של בתי המשפט, בעקבות המחוקק, בעבירה של החזקת סכין.

9. לטענת המערערת, בית משפט קמא נמנע מלקבוע מתחם עונש ראוי בנסיבות ביצוע העבירה על-ידי המשיב, שיש בו כדי ללמד על חומרת מעשיו ומתחם העונש הראוי, לשיטתה, הוא בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שרות, לבין שנת מאסר בפועל.

10. המערערת טוענת כי קביעת בית המשפט לפיה החזקת הסכין להגנה עצמית, כפי שטען המשיב בבית משפט קמא ובשרות המבחן היא נסיבה לקולא, בעוד לשיטת המערערת יש בכך כדי להצביע על חומרת מעשי המשיב.

11. ב"כ המשיב ביקשה לשכנע כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות אי הרשעת המשיב. לגישה מדובר בסיטואציה נקודתית לפיה המשיב יצא את ביתו ובאופן מקרי נטל את תיקו, שם נמצאה הסכין. לכן, מדובר בעבירה של החזקת סכין "ברמה הטכנית".

12. ב"כ המשיב התייחסה לאמירתו בפני שירות המבחן כי הסכין מצויה הייתה בתיקו לצורך "הגנה עצמית" ולהעצמת תחושת הביטחון שלו. אלא, שכאמור, נסיבות העבירה נושא כתב האישום מעידות כי רק על דרך המקרה, יצא את ביתו, ולא נשא את הסכין, כפי שסיפר, על רקע עבודתו.

13. ב"כ המשיב הפנתה לתסקיר החיובי שהוגש בעניינו של המשיב, שמדובר בבחור צעיר והרשעה תפגע במקום עבודתו הנוכחי, וכן בכל מקום עבודה עתידי, כפי שקבע בית משפט קמא.

דין והכרעה

14. לאחר שעיינו בפרוטוקול הדיון בפני בית המשפט קמא, בתסקיר המבחן שהיה בפני בית משפט קמא, בהחלטת בית המשפט קמא שלא להרשיע את המשיב, ובהודעת הערעור, ושמענו טיעונים מפי באי כוח הצדדים הגענו למסקנה כי דין הערעור להתקבל, בכל הנוגע לאי הרשעת המשיב.

15. איננו מקלים ראש בהחזקת הסכין על ידי המשיב בשעת לילה מאוחרת, גם אם זו הוחזקה על ידו באופן מקרי.

בית משפט קמא קיבל את גרסת המשיב בפני שירות המבחן לפיה החזיק בסכין לצרכי עבודה, אך נסיבה זו לא נכללה בכתב האישום המתוקן, גם לאחר שתוקן, ואין בעובדה שנמחקה מכתב האישום המתוקן העובדה

השנייה לפיה המשיב החזיק בסכין שלא למטרה כשרה כדי לגרום לקבלת גרסתו של המשיב, שקבלתה הייתה אמורה לגרום לזיכוי. בוודאי שאין בכך כדי להוות נסיבה לקולא המצדיקה לכשעצמה את אי הרשעתו של המשיב.

16. המשיב לא הציג בפני בית המשפט קמא או בפניו כל אסמכתא לטענתו לפיה הרשעתו עלולה לגרום לפגיעה בשיקומו או בפרנסתו.

מתסקיר שירות המבחן, אשר המליץ על ביטול הרשעתו של המשיב, לא עולה כי ההרשעה תגרום לפגיעה בשיקומו של המשיב, שכן, הוא איננו נמצא בהליך טיפולי או שיקומי כלשהו.

באשר לפגיעה הנטענת בפרנסתו של המשיב, לא הובאה בפני בית המשפט קמא או בפניו כל ראיה לטענה זו, כמו מכתב של המעביד, ומשכך, לא הוכיח המשיב במידה המוטלת עליו את הפגיעה הצפויה בפרנסתו כתוצאה מהרשעתו.

17. במהלך הדיון בפניו, הציגה ב"כ המשיב את פסק הדין בע"פ 3554/16 שחר יעקבוביץ' נ' מדינת ישראל, שניתן היום, 11.6.17, שבו קבעה כב' השופטת ברק ארז, בהסכמת כב' השופטת חיות וכב' השופט שהם, כי מדובר במקרה שנופל בגדר המקרים החריגים שבהן מידת הפגיעה בנאשם הכרוכה בהרשעה לא שקולה כנגד מידת הפגיעה באינטרס הציבורי בביטול ההרשעה.

כב' השופטת ברק ארז קבעה כי המערער עומד כעת בחייו "על פרשת דרכים מכריעה" ולנוכח מכלול העובדות, שומה על בית המשפט ללכת בדרך שתבטיח את שיקומו המוצלח (ראה סעיף 11 לחוות דעתה).

באותו מקרה, קבעה כב' השופטת ברק ארז כי במישור העקרוני, העבירות שבהן הורשע המערער (הפרת אמונים, התחזות כעובד ציבור ופגיעה בפרטיות) הן עבירות חמורות ולא ניתן להקל ראש בעבירות שביצוען משליך על האופן שבו נאכף הדין בישראל, הלכה למעשה, אך במקרה נשוא הערעור, המערער היה "בורג קטן במכונה משומנת" וחלקו בה היה קטן. המערער לא היה הגורם והיוזם לביצוע העבירות, אלא היה נגרר כמי שנתון למרות מעסיקיו במקום עבודה לגיטימי (ראה סעיף 12 לחוות דעתה).

18. אין מצבו של המשיב שבפניו כמצבו של המערער בנושא ע"פ 3554/16 הנ"ל שכן שהמשיב שבפניו לא ניצב על פרשת דרכים, אלא מזה שנים עובד כנהג ולא הובאה כל ראיה שפרנסתו תפגע על ידי הרשעתו.

כך גם המשיב בפניו היה העבריין היחיד בביצוע החזקת הסכין על ידו ואין לומר כי הוא נגרר לביצוע העבירות, או ששימש "בורג קטן" בביצוע העבירה.

19. לאור האמור לעיל, אנו מקבלים את הערעור בחלקו ומחליטים להרשיע את המשיב בעבירה של החזקת סכין לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין.

לאור ההלכה לפיה ערכאת ערעור לא ממצה את הדין עם נאשם שהחמירה עמו, עונש השל"צ שהוטל על המשיב יעמוד בתוקפו.

<#3#

ניתן והודע היום יז' סיוון תשע"ז, 11/6/2017 במעמד ב"כ הצדדים והמשיב.

נאוה בכור, שופטת

דנה מרשק מרום,
שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד